

SPECIAL

80 000

marockanska barn beräknas, helt eller delvis, leva på gatorna. Lika många barn arbetar istället för att gå i skolan.

”Jag hoppas att han får gå i skolan och lära sig ett yrke. Han är smart. Han vill något. Här har han ingen chans att utvecklas. Det är därför han flyr.”

☛Fortsättning
allt högre, och många familjer klara-
de inte av att försörja sina barn. Det
finns inga säkra siffror, men för ett
par år sedan beräknades runt 80 000
marockanska barn, helt eller delvis,
leva på gatorna. Lika många barn ar-
betar istället för att gå i skolan. Införd
skolplikt och åldersgräns för arbete
har inte vänt utvecklingen.
Med Hicham sängliggande fick
Amina överta ansvaret för familjens
försörjning. Hon steg upp mellan fyra
och fem på morgonen, kom hem sex
på kvällen, och däremellan gick hon
med krökt rygg på åkrarna i utkanten
av kåkstaden och plockade lök och
potatis. Det gör hon fortfarande de
dagar det finns jobb. För en hel dags
arbete tjänar hon femtio marockan-
ska dirham, runt 43 kronor.
Amin började tidigt hjälpa till hem-
ma, säger Amina.
– Han var en mycket snäll pojke,
stor för sin ålder. När jag grät, grät
han. Han var alltid mycket omsorgs-
full med mig. Han ville lyfta oss från
fattigdomen.
Amin gick i skolan i grannbyn,
men varje ledig stund försökte han få
ihop pengar till familjen. Föräldrar-
na målar upp en bild av en hårt arbe-
tande och osjälvisk pojke som redan
som femåring tog huvudansvaret för
att hämta vatten i brunnen, som på
den tiden låg en kilometer bort. Två
femlitersdunkar åt gången. Minst tio
gångar om dagen.
Han sålde vatten och servetter
i grannbyn. Blev springpojke i baza-
ren. Och på somrarna hjälpte han
Amina på åkrarna.
– Amin bär de här bilderna med sig
hela tiden. Han brukade hålla kallt
vatten på mina blåsor. Han såg hur
hans mamma fick slita. Jag har för-
sökt förklara för honom att jag mår
bättre och inte behöver någon opera-
tion längre. Men han tror att jag lju-
ger bara för att få hem honom. Han
säger att vi inte ska lida, att han ska
hjälpa oss härifrån, säger Hicham.
Amin blev ibland retad för att det
var hans mamma, och inte hans pap-
pa, som stod för försörjningen hem-
ma. Det gjorde honom arg. Och det
hände att han hamnade i slagsmål
med äldre pojkar.
– Han var ingen bråkstake men
han hade stor respekt för familjen.
Om pojkarna hånade honom för att
hans mamma försörjde familjen då
slogs han.

– En gång när jag blev påhoppad av
fyra killar kom Amin och försvarade
mig. Han är en tuff kille med ett stort
hjärta som inte tål att tryckas ner.
Han påminner om mig när jag var li-
ten. Om man inte är tuff i den här mil-
jön blir man uppäten, säger Hicham.
■
En tidig morgon i augusti 2013 väck-
te Amin sin nioårige bror Osama, och
smög ut ur huset.
– Vi väntade på att han skulle kom-
ma hem till middagen. Men kvällen
kom och han dök inte upp. Då gick
vi ut och letade efter honom, säger
Hicham.
Lillebror Josef skulle egentligen ha
fått följa med, men Amin var rädd att
han var för liten och att det skulle av-
slöja dem. Så de lät honom sova. Jo-
sef är fortfarande besviken över att
ha blivit lämnad, och har redan gjort
ett försök att följa sina bröders fot-
spår. Den gången hittade polisen ho-
nom i Fez och körde honom tillbaka
till familjen.
Varför rymde du?
– Jag ville till min bror, säger han
och ler.
Amin gjorde också flera försök att
rymma innan han till slut lyckades.
Tre gånger har Hicham, när han varit
frisk nog, eller bara Amina, fått åka
runt i Marocko för att leta efter ho-
nom. Första gången sålde de kylan
och frysen för att ha råd att åka till
Fez och hämta hem honom. En gång
lånade de pengar för att hämta ho-
nom i Rabat.
Sista gången kom de för sent.
– I Meknes hörde vi att de sålt näs-
dukar och påsar för att köpa biljet-
ter till Tanger. Vi hittade hans sov-
plats och folk berättade att de sett
dem. Men de hade redan åkt, säger
Hicham.
Det tog sextio dagar innan Amin
hörde av sig. Han och Osama befann
sig då i Melilla, den spanska enklaven
i nordöstra Marocko, nära gränsen till
Algeriet.
– Han ringde för att gratulera mig
på stora Eid [muslimsk högtid]. Jag
sa vad är det för Eid att fira när mina
barn inte är här med mig? Men han
sa bara, ”pappa, vi kommer inte hem
igen”, berättar Hicham.
Många månader senare fick de höra
av Aminas syster som bor i Sevilla, att
Amin lyckats ta sig till Spanien ge-
nom att smyga ombord på ett lastfar-
tyg. Osama blev kvar i Melilla.

.SE
Mer från Marocko
■ Se Hussein el-Alawis och Jens Mikkelsens film från Marocko på **Syd-svenskan.se**.

Några dagar efter det ringde en
kvinna, som Hicham tror var lärare
i Melilla, och berättade att hon hittat
Osama på gatan och tagit med honom
hem.
Hicham bad sin son att komma
hem men han svarade att han ville
stanna tills han fyllt arton så att han
kunde få sina papper.
Det var sista gången de hörde hans
röst.
– Osama var Amins motsats. Han
var mer skygg och satt hellre för sig
själv. Aldrig att han gick och hämta-
de vatten som Amin gjorde, berättar
Amina.
Under de nästan två år som gått har
Amin hört av sig en handfull gånger,
från Spanien, Tyskland och sen från
Stockholm där vi träffade honom. Två
gångar har han skickat pengar, totalt
70 euro, som han säger sig ha fått av
snälla människor.
– När han ringde från Stockholm
och jag förstod att han var ok var det
som iskallt vatten på min själ. Men
andra delen av mitt hjärta är bränt
svart, för Osama är fortfarande i Me-
lilla.
– Jag hoppas vid gud att de har det
bra och inte råkar illa ut, eller ham-
nar i fel sällskap och utnyttjas som
haschlangare eller något sänt. Det
finns många dåliga människor, säger
Hicham.
Han är bara 39 år, men ser betydligt
äldre ut. Sjukdomar och oro, hårt ar-
bete och fysiskt våld har sargat hans
kropp så mycket att han inte längre
är eftertraktad på åkrarna. Han visar
ett deformerat långfinger och berättar
hur en påtänd knarkare attackerade
honom med kniv. Fingret, säger han,
fick läkarna sätta fast med en metall-
platta.
– Jag vill jobba men kan inte för
fingret gör ont. Det svider hela vägen
till hjärtat. Jag är fysiskt och psykiskt
funktionshindrad. För jag har mått
dåligt över att behöva leta efter mina
barn.
Hicham säger till yngste sonen att
sätta på tv:n.
– Vi har ju gäster, ropar han.
Josef bankar på den lilla tjock-tv:n
och får tills slut fram en flimrande
bild som ser ut att visa någons sorts
ceremoni där en liten pojke av kunglig
börd bärs runt av vitklädda tjänare.
Långt bort mullrar åskan. Regnet
smattrar på den tunna takplasten.
Det droppar in.

– Du ska se när det regnar ordent-
ligt, säger Amina och skrattar.
■
Amin är kvar i Sverige, tvångsom-
händertagen av sociala myndigheter
på grund av sitt socialt nedbrytande
beteende. Vill föräldrarna ha kon-
takt med svenska myndigheter så att
de kan få hem sin son? De resonerar
fram och tillbaka och frågar oss vad
vi tycker är bäst. Å ena sidan, säger
de, vill de inget hellre än att få hem
sina söner. Å andra sidan vet de att
de kommer att rymma igen. Och då
är allt deras slit, alla deras farliga re-
sor förgäves.
– Jag önskar att han kunde sitta här
och dela maten med oss. Men jag vet
att han inte kommer att vilja vara här.
Och jag är så rädd att han ska drunk-
na i någon av dessa båtar som går
över Medelhavet, säger Hicham.
– Kanske är det bättre för honom
om han åker till sin moster i Sevilla,
säger Amina.
– Ja, jag hoppas att han får gå i sko-
lan och lära sig ett yrke. Han är smart.
Han vill något. Här har han ingen
chans att utvecklas. Det är därför han
flyr, säger Hicham.
– Som mamma vill jag ha honom
här. Men när han ser mig gå till job-
bet klockan fyra på morgonen, och
komma hem klockan 18, då lider han.
Här bara grät han. Han var frustrerad.
Han har det i sig att hjälpa oss, men
han gör bara sig själv illa.
Hicham slår ut med händerna. När de
gifte sig, säger han, var han ung och
stark, hade jobb och pengar. Nu kän-
ner han sig värdelös.
– Jag visste inte att jag skulle
bli sjuk och inte kunna försörja min
familj. Då hade jag inte gift mig och
utsatt mina barn för detta.
Soad sveper en handduk med foten
för att torka upp regnvattnet som nu
rinner rakt in i vardagsrummet.
Amina suckar.
– Jag borde inte ha visat mina tårar
för honom. Jag fick honom att känna
så stort ansvar för oss.
TEXT: JENS MIKKELSEN
jens.mikkelsen
@sydsvenskan.se
FOTO: HUSSEIN EL-ALAWI
hussein-el-alawi
@sydsvenskan.se

Nästa avsnitt
■ **Osama fastnade i limångorna.** Jens Mikkelsen och Hussein el-Alawi rap-
porterar från kust-
staden Melilla.